

VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ

(SIRA NO: 418)

Resmî Gazete 8 Eylül 2012 CUMARTESİ Sayı : 28405

1. Giriş

15/6/2012 tarihli ve 28324 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 31/5/2012 tarihli ve 6322 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun bazı maddelerinde yapılan değişikliklerle ilgili izahat; sağlık hizmeti sunucuları ile optisvenlik müesseselerinin Sosval Güvenlik Kurumuna düzenledikleri faturalarda süre; 213 sayılı Kanunun 315 inci maddesine istinaden Bakanlığımızca favdalı ömürleri belirlenen amortismanla tâbi iktisadî kıymetler; 4/2/2010 tarihli ve 27483 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 396)’nin ekinde ver alan form Ba ve form Bs ile bildirim ödevlerine ilişkin açıklamalar ile yürürlükten kaldırılan tebliğler bu Tebliğin konusunu teşkil etmektedir.

2. 6322 sayılı Kanunla, Vergi Usul Kanununda Yapılan Değişiklikler

2.1. 112 nci Maddede Yapılan Değişiklik

213 sayılı Kanunun **112 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan** “Fazla veya yersiz olarak tahsil edilen veya vergi kanunları uyarınca iadesi gereken vergilerin, ilgili mevzuatı gereğince mükellef tarafından tamamlanması gereken bilgi ve belgelerin tamamlandığı tarihi takip eden üç ay içinde iade edilmemesi halinde, bu tutarlara üç aylık sürenin sonundan itibaren düzeltme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için aynı dönemde 6183 sayılı Kanuna göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanan faiz, 120 nci madde hükümlerine göre red ve iadesi gereken vergi ile birlikte mükellefe ödenir.” hükmü, 6322 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi ile aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş, maddeye aşağıdaki (5) numaralı fıkra eklenmiş ve mevcut (5) numaralı fıkra (6) numaralı fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

“4. Fazla veya yersiz olarak tahsil edilen vergiler, fazla veya yersiz tahsilâtın mükelleften kaynaklanması halinde düzeltmeye dair müracaat tarihi, diğer hallerde verginin tahsili tarihinden düzeltme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için aynı dönemde 6183 sayılı Kanuna göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanan faiz ile birlikte, 120 nci madde hükümlerine göre **mükellefe red ve iade edilir.**

5. Vergi kanunları uyarınca iadesi gereken vergilerin, ilgili mevzuatı gereğince mükellef tarafından tamamlanması gereken bilgi ve belgelerin tamamlandığı tarihi takip eden üç ay içinde iade edilmemesi halinde, bu tutarlara üç aylık sürenin sonundan itibaren düzeltme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için aynı dönemde 6183 sayılı Kanuna göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanan faiz, 120 nci madde hükümlerine göre red ve iadesi gereken vergi ile birlikte mükellefe ödenir.”

Diğer taraftan mezkûr Kanunun 1 inci maddesinde, “Bu kanun hükümleri ikinci maddede yazılı olanlar dışında, **genel bütçeye giren vergi, resim ve harçlar ile il özel idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında uygulanır.**

Yukarıda yazılı vergi, resim ve harçlara bağlı olan vergi, resim ve zamlar da bu kanuna tabidir.” hükmü, 375 inci maddesinde ise “Vergi cezalarında yapılan hatalar, bu kanunda vergi hataları için belli edilen usul ve şartlara göre düzeltilir.” hükmü yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, 213 sayılı Kanun kapsamında olan vergi, resim ve harçlar ile bunlara bağlı olarak hesaplanan gecikme faizi, gecikme zammı ve pişmanlık zammının, ayrıca vergi cezalarının 112 nci maddenin dördüncü fıkrasına göre iade edilmesi sırasında mükelleflere faiz ödenmesi söz konusu olacaktır. *213 sayılı Kanun kapsamına dâhil olmayan ancak, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tahsil edilen diğer amme alacaklarının iadesinde ise 112 nci maddeye istinaden faiz hesaplanması mümkün değildir.*

Buna göre, 213 sayılı Kanunun 116 ncı maddesinde tarif edilen, 117 ile 118 inci maddelerinde de sayılan vergi hataları sebebiyle mükelleflerden fazla veya yersiz tahsil edilen vergilerin iadesinde 112 nci maddenin dördüncü fıkrasına göre faiz hesaplanması gerekmekte olup, faiz hesaplanmasına dair yeni durum aşağıda izah edilmektedir.

Değişiklikten önceki hükme göre, fazla veya yersiz olarak tahsil edilen vergilerin, ilgili mevzuatı gereğince mükellef tarafından tamamlanması gereken bilgi ve belgelerin tamamlandığı tarihi takip eden üç ay içinde iade edilmemesi halinde, bu vergilerin üç aylık sürenin sonundan itibaren düzeltme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için aynı dönemde 6183 sayılı Kanuna göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanan faizi ile birlikte iade edilmesi icap etmekteydi. Maddenin yeni hâline göre ise, fazla veya yersiz olarak tahsil edilen vergiler, fazla veya yersiz tahsilatın mükelleften kaynaklanması hâlinde müracaat tarihinden, diğer hallerde tahsil tarihinden düzeltme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar hesaplanacak faiz ile iade edilecektir.

Örneğin, mükellef daha evvel vermiş olduğu gayrimenkul sermaye iradına ilişkin gelir vergisi beyannamesinde beyan ettiği vergiyi ödemiş ve bilahare vergi hatası sebebiyle fazla vergi beyan ettiği gerekçesiyle **düzeltilme beyannamesi** verip durumu açıklayan yazılı izahata, ilgili vergi dairesine vereceği dilekçede yer vererek ödediği verginin iadesini (mahsuben veya nakden) talep etmişse, düzeltme talebinin kabul edilmesi halinde, mükellefe iade edilecek vergi için vergi dairesine müracaat tarihinden **düzeltilme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar faiz hesaplanacaktır.** Diğer taraftan, fazla veya yersiz tahsil edilen vergilerin iade edilebilmesi için varsa gerekli bilgi ve belgelerin tamamlanmasının ve vergi dairesine verilecek dilekçeye ilave edilmesinin icap ettiği tabiidir.

Düzeltilme fişinin 213 sayılı Kanunun tebligata dair hükümlerine göre bilinen adresinde, ilan edilen veya mükellefin rızası dâhilinde dairede tebliğ edilmesi gerekmektedir. Düzeltme fişinin ilan tebliğinde, 345 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin¹ (A) bölümünde yapılan açıklamalar dikkate alınacaktır. Madde hükmüne göre mükellefe ödenecek faizin nispetine dair bir değişiklik yapılmadığından 6183 sayılı Kanuna göre belirlenen tecil faizi oranında ve tecil faizi için belirlenen usule göre faiz hesaplanmasına devam edilecektir.

Vergi kanunları uyarınca **iadesi gereken vergilerin** (örneğin katma değer vergisi iadeleri) iadesinde ise 6322 sayılı Kanunla herhangi bir değişiklik yapılmadığından uygulamaya aynı şekilde devam edilecek ve vergilerin **gerekli bilgi ve belgelerin tamamlandığı tarihi takip eden üç ay içinde iade edilmemesi hâlinde, bu tutarlara üç aylık sürenin sonundan düzeltme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için faiz ödenecektir.**

2.2. Vergi Usul Kanununa Eklenen Geçici 29 uncu Madde

6322 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle 213 sayılı Kanuna eklenen Geçici 29 uncu maddede “Bu Kanunun 112 nci maddesinin (4) numaralı fıkrası, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra fazla veya yersiz olarak tahsil edilen vergilerin iadesinde uygulanır.” hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, 213 sayılı Kanunun 112 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasındaki değişiklik sonrası hüküm, 6322 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği **15/6/2012** tarihinden sonra fazla veya yersiz olarak tahsil edilmiş olup da iadesi söz konusu olan vergiler için tatbik edilecektir.

3. Sağlık Hizmeti Sunucuları ile Optisyenlik Müesseselerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Düzenledikleri Faturalarda Süre

336 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde² eczanelerin, çalışanlarının reçetelerini karşılamak üzere sözleşme yaptıkları kamu kuruluşları ile sınırlı olmak üzere, ilgili kuruluşların çalışanlarına yaptıkları ilaç teslimlerinde kamu kuruluşlarınca karşılanacak paya ilişkin tutarı içeren faturayı, ay sonunda tüm çalışanlar için ve tek bir fatura şeklinde düzenleyebilecekleri ifade edilmiş, 379 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde³ ise Sosyal Güvenlik Kurumunun da 336 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uygulamasında, eczanelerle anlaşma yapılan kamu kuruluşları kapsamında değerlendirilmesinin uygun görüldüğü belirtilmişti.

213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının 1 nci bendinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden **sağlık sektöründe faaliyet gösteren ve Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşme/protokol imzalayan sağlık hizmeti sunucuları ile optisyenlik müesseselerinin çalışanlar, emekliler ve bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilere verdikleri sağlık hizmetleri nedeniyle adı geçen Kuruma ay sonunda tek bir fatura düzenleyebilmeleri uygun bulunmuştur.**

4. Amortisman Listesine Yeni Eklenen İktisadi Kıymetler

Mükelleflerce 1/1/2004 tarihinden itibaren aktife alınan amortismanla tâbi iktisadî kıymetler 339, 365, 389, 399 ve 406 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile değişik 333 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin⁴ ekinde yer alan listede (bundan böyle "Amortisman Listesi" olarak anılacaktır) belirtilen faydalı ömürleri dikkate alınmak suretiyle amortismanla tâbi tutulmaktadır. Listedeki herhangi bir sınıflandırmada yer almayan amortismanla tâbi iktisadî kıymetlerin faydalı ömürleri ve amortisman oranları, mükelleflerce yapılan başvurular üzerine, 213 sayılı Kanunun 5024 sayılı Kanunla değişik 315 inci maddesinin verdiği yetkiye istinaden Bakanlığımızca belirlenmekte olup, belirlenen ömür ve oranlar dikkate alınarak amortisman ayırayabilecekleri, başvuruda bulunan mükelleflere yazı ile duyurulmaktadır.

Söz konusu listede yer almayan iktisadi kıymetlere ilişkin olarak uygulama birliğini sağlamak amacıyla, 333 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin ekinde yer alan Amortismanla Tabi İktisadi Kıymetler listesine Ek-1'de yer alan satırlar eklenmiştir.

4.1. Bakır ve Bakır Alaşımlarından Ekstrüzyon ve Soğuk Çekme Kalıplarına Amortisman Ayrılmaması

213 sayılı Kanunun 313 üncü maddesinde "İşletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkullerle 269 uncu madde gereğince gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin, alet, edevat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesi amortisman mevzuunu teşkil eder." hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre, bir iktisadi kıymetin amortismanla tabi tutulabilmesi için, işletmede bir yıldan fazla kullanılması, yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunması ve işletmenin aktifinde kayıtlı bulunması gerekmektedir.

Bu itibarla, kullanıldıkları süreç gereği faydalı ömürleri bir yıldan fazla olmayan bakır ve bakır alaşımlarından ekstrüzyon ve soğuk çekme kalıplarının amortismanla tabi iktisadi kıymet olarak dikkate alınmaması ve işletme malzemesi olarak değerlendirilip muhasebe kayıtlarına doğrudan gider olarak intikal ettirilmesi mümkün bulunmaktadır.

5. 396 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde Yapılan Değişiklikler

4/2/2010 tarihli ve 27483 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 396 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin;

- 1-KAPSAM bölümüne aşağıdaki madde eklenmiştir.

“1.1.7. İflas eden mükellefler için bildirim yükümlülüğü iflasın açıldığı tarihi ihtiva eden dönemden sonra sona erecektir. İflasın kaldırılması durumunda ise bildirim yükümlülüğü, kaldırılma tarihini ihtiva eden dönemden itibaren tekrar başlayacaktır.”

- 3.2.2 numaralı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3.2.2. İthalat işlemlerinin form Ba ile bildirilmesinde gümrük giriş beyannamesinin kapanış tarihi, ihracat işlemlerinin form Bs ile bildirilmesinde ise, fiili ihracatın gerçekleştiği tarih dikkate alınacaktır.

Ayrıca serbest bölgelerde faaliyette bulunan mükelleflerin yurt içiyle yaptıkları alış-satış işlemlerinin bildirilmesinde; gümrük giriş veya çıkış beyannamesi düzenlenmesi hallerinde bu beyannamelerin kapanma tarihleri ve tutarları, gümrük giriş veya çıkış beyannamesi düzenlenmemesi durumlarında ise serbest bölge işlem formu tarihi ve tutarı dikkate alınacaktır.

İthalat işlemlerinin form Ba ile bildirilmesinde tutar alanına; 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 21 inci maddesi gereğince gümrük vergisi tarhına esas olan kıymet, malın gümrük vergisinden muaf olması durumunda ise katma değer vergisi matrahını oluşturan katma değer vergisi hariç bedel yazılacaktır.

Ayrıca, malın gümrük sahasına getirildikten sonra kısım kısım ithalatın gerçekleşmesi durumunda, her bir işlemin gerçekleştiği tarih dikkate alınarak bu Tebliğde belirtilen haddi aşması halinde form Ba bildirimine dâhil edilecektir.

Bildirim formlarında alıcı veya satıcının vergi kimlik numarası, ithalat işlemlerinde “111111111”, ihracat işlemlerinde ise “222222222” olarak kodlanacaktır.”

- 3.2.3 numaralı maddesine aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Diğer taraftan, serbest bölgelerden yapılan mal ve/veya hizmet alım-satım işlemlerinin bildirilmesinde; serbest bölgede faaliyette bulunan mükelleflerin Türkiye’deki merkez veya şubelerinden de alım-satım yapılması hallerinde, Türkiye’den yapılan alım-satım işlemleri ile serbest bölgedeki şubeden yapılan alım-satım işlemleri ayrı satırlar şeklinde bildirilecektir. Bu kapsamda yapılan bildirimlerde serbest bölgelerden yapılan alım-satım işlemlerinin bildirildiği satırların ülke kodu kısmında “Serbest Bölge” ifadesinin seçilmesi gerekmektedir.”

6. Yürürlükten Kaldırılan Tebliğ ve Yürürlük

191 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği⁵ ile 336 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin⁶ (2) numaralı bölümü yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Tebliğ olunur.

1[1] 28.02.2005 tarihli ve 25741 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

² 29.07.2004 tarihli ve 25537 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

³ 05.01.2008 tarihli ve 26747 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

4 28.04.2004 tarihli ve 25446 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

5 10.05.1989 tarihli ve 20161 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

6 29.07.2004 tarihli ve 25537 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.